Утвърдил: ……..

Декан

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ “СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ”

Факултет:

Специалност:

С	Л	И	Ф	0	5	0	1	2	5

Български език и литература и история

Дисциплина:

3	0	2	6

История на българската литература от Освобождението до Втората световна война.

Част 2

Преподавател: **доц. дфн Бойко Пенчев**

Асистент:

Учебна заетост					
Аудиторна			**Извънаудиторна**		
Форма	**Хорариум**	**ЕСТК**	**Форма**	**Хорариум**	**ЕСТК**
Лекции	30	1	Реферат		
Семинари			Доклад		
Упражнения			Научно есе		
			Курсов учебен проект		
			Учебна екскурзия		
			Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	120	4

ОБЩА ЗАЕТОСТ	150
Кредити аудиторна заетост	1
Кредити извънаудиторна заетост	4
ОБЩО ЕКСТ	5

№	**Формиране на оценката по дисциплината**	**% от оценката**
1.	Work Shops {информационно търсене и колективно обсъждане на доклади и реферати)	
2.	Тематични дискусии в часовете	

3.	Демонстрационни занятия	
4.	*Посещения на обекти*	
5.	*Присъствие в час*	
6.	*Тестова проверка*	40%
7.	*Решаване на казуси*	
8.	*Участие в тематични дискусии в часовете*	
9.		
10.	*Изпит (КИ) / Курсова работа*	60%

Анотация на учебната дисциплина:

Дисциплината „История на българската литература от Освобождението до Втората световна война. Част 2“ прави обзор на българската литература в така важния за българската култура междувоенен период. Разглеждат се емблематични автори и направления, като литературата се разполага в историческия си културен и социален контекст. Основни проблемни ядра са модернизмът на 20-те, трансформациите на символизма, отношенията между идеология и литература, опозициите селско-градско, Аз – общност.

Предварителни изисквания:

Общи фактологични познания на студентите върху историята на българската литература след Освобождението; съзнание за свързаността и непрекъснатостта на естетическите процеси; актуални познания по обща теория на литературата; базисни исторически познания за периода 1878–1944 г. (кардинални събития, обществено-политически процеси, водещи личности в гражданската история на България през периода); базисни културологични познания; съзнание за спецификата, функциите, строежа на художествения език; добри умения за анализ и интерпретация на художествени творби и възможности за практическа работа с конкретни текстове.

Очаквани резултати:

- Студентите познават емблематичните автори и произведения в българската литература от този период.
- Студентите съпоставят изучаваните литературни произведения с културния и политически контекст на тяхното създаване.
- Студентите се запознават с основни аспекти от рецепцията и социалното битие на каноничните литературни текстове от периода.
- Студентите придобиват умения за интерпретиране на литературни текстове от изучавания период.

Учебно съдържание

№	Тема:	Хора риум

История на българската литература от Освобождението до Втората световна война Част II. Българска литература между двете световни войни		
1.	Литература и социален контекст след Първата световна война. Криза и виталност. „Пред извора на живота“ на Спиридон Казанджиев.	2
2.	*Следвоенният модернизъм. Категориите „бунт“ и „примитив“*	2
3	*Гео Милев - от „Модерната поезия“ до „Септември“*	2
4.	Христо Смирненски – тематика и поетика	2
5.	„Септемврийска литература“. Антон Страшимиров и Никола Фурнаджиев	2
6.	Символизмът и неговите трансформации“. Николай Лилиев и Асен Разцветников.	2
7.	Образът на селото в прозата на Ангел Каралийчев.	2
8.	Символизъм и сецесион. Николай Райнов и Чавдар Мутафов.	2
9.	Символизмът и неговото преодоляване. Атанас Далчев	2
10	Поезията на Багряна	
11.	Диаболичната проза на 20-те години. Владимир Полянов, Светослав Минков, Георги Райчев	2
12.	Творчеството на Йордан Йовков	2
13	Историческият роман през 30-те години. Стоян Загорчинов и Константин Петканов.	2
14.	Литература и градска култура. Поети на 40-те. Александър Вутимски, Валери Петров.	2
15.	Никола Вапцаров – идеология и авангард.	2

Конспект за изпит
Задължителна литература

	Поезия
1	Гео Милев, „Септември“ (1924)
2	Христо Смирненски, „Да бъде ден!“, „Зимни вечери“
3	Николай Лилиев, из „Лунни петна“ – циклите „Вечери“ и „Станси“
4	Никола Фурнаджиев, „Пролетен вятър“ (1925)
5	Асен Разцветников, „Планински вечери“ (1934)
6	Атанас Далчев, „Прозорец“ (1926), „Стихотворения“ (1928)
7	Елисавета Багряна, „Вечната и святата“ (1927)
8	Дора Габе, "Земен път" (1928)
9	Никола Вапцаров, „Моторни песни“ (1940)
10	Александър Вутимски, цикли „Де профундис“, „Мечта за завръщане“
11	Валери Петров, „Juvenes dum sumis”
	Проза

12	Георги Райчев, „Разкази“ (1923)
13	Ангел Каралийчев, „Ръж“ (1924)
14	Антон Страшимиров, „Хоро“ (1926)
15	Светослав Минков, Малвина“ (разказ), „Игра на сенките“ (1928)
16	Йордан Йовков, „Жетварят“ (1920), „Вечери в Антимовския хан“ (1928), „Старопланински легенди“ (1927)
17	Константин Петканов, „Морава звезда кървава“ (1934)
18	Стоян Загорчинов, „Ден последен, ден господен“ (1934)
19	Константин Константинов, „Заник“ (разказ), „Ден по ден“ (1938)
	Есеистика
20	Спиридон Казанджиев, „Пред извора на живота“, „Колективният човек“
21	Гео Милев, „Фрагментът“, „Поезията на младите“
22	Николай Райнов, „Живописен и декоративен стил в разказа“
23	Янко Янев, „Героичният човек“, „Философия на родината“
24	Чавдар Мутафов, „Банално изкуство“
25	Петър Мутафчиев, „Поп Богомил и св. Иван Рилски“
26	Найден Шейтанов, „Предосвободително или цялостно възраждане“
27	Константин Гълъбов, „Нашата култура и най-новата ни литература“

Изпитът се състои от две части. Първата част е писмен тест, в който студентите трябва да постигнат поне 51% от максималния брой точки, за да бъдат допуснати до устен изпит.
Втората част на изпита е устен изпит с теглене на изпитен билет.

Избрана библиография.

Основна:
Авторски монографии и сборници

Димитрова, Елка. Изгубената история : Аспекти на митологичното и историчното в бълг. поезия от 20-те г. на XX в. - Гео Милев, Никола Фурнаджиев, Николай Лилиев, С., 2001
Защо сме такива? В търсене на българската културна идентичност. С. 1994
Кирова, Милена. Литературният канон: предизвикателства. 2009
Кирова, Милена. Проблематичният реализъм. С., 2002.
Пенчев, Бойко. Септември ’23. Идеология на паметта. С. 2007
Пенчев, Бойко. Българският модернизъм. С. 2003
Русева, Виолета. Аспекти на модерността в българската литература от 20-те години, ВТ, 1993
Стефанов, Валери. Българска литература XX век. С., 2003.
Сугарев, Едвин. Българският експресионизъм. С. 1988

Стефанов, Валери, Борисова, Биляна. Книжовност и литература в България IX – XXI век. Модерност. С., 2022
Стоянова, Надежда. Възходът на слънчогледите. Българската литература от 20-те и 30-те години на XX век: опити с времето. 2015.
Хаджикосев, Роман. Лекции по българска литература (1918-1944. Букурещ, 2004

Допълнителна

Авторски монографии и сборници

Аврамов, Димитър. Диалог между две изкуства. С. 1993
Велкова-Гайдарджиева, Антония. Българска литературна критика и митотворчество (д-р К. Кръстев, Б. Пенев, Вл. Василев). Велико Търново, 1999.
Георгиева-Тенева, Огняна. Литература и исторически мит. С. 2002
Кирова, Милена. Йордан Йовков. Митове и митология, С., 2001
Кунчев, Божидар. Човешката участ в творчеството на Атанас Далчев, Александър Вутимски и Александър Геров. София : ИК Орбел, 2003Кьосев, Александър. „Пролетен вятър“ на Никола Фурнаджиев в художествения контекст на своето време. С., 1988
Мешеков, Иван. Есета, статии, студии, рецензии, С. 1989
Ничев, Боян. Съвременният български роман, С. 1978
Русева, Виолета. Мистичният Йовков, ВТ, 1998
Стефанов, Валери. Разказвачът на модерните времена. С., 1990.
Стефанов, Валери. Творбата - безкраен диалог. С., 1992.
Станков, Иван. Йовковото творчество, ВТ, 1995
Стоянова, Надежда. Украси и гримаси. Мода и модерност в българската литература от 20-те и 30-те години на XX век. С., 2022
Трайкова, Елка. Българските литературни полемики. С., 2001.

Сборници

Критическото наследство на българския модернизъм.– София: БАН, 2009. Том I, II, III.
Манифести на българския авангардизъм. Велико Търново/ съст. Виолета Русева. – Велико Търново, 1995
Неслученият канон. Български писателки от Възраждането до Втората световна война, С. 2009
Периодика и литература – София, БАН, т. IV, V и VI
Поредица “Български критици” за д-р Кръстев, Б. Пенев, Г. Бакалов, Д. Кьорчев, Ал. Балабанов, Ив. Мешеков, Вл. Василев.

Дата: 5.05.2026 г. **Съставил:**

Доц. дфн Бойко Пенчев

Учебната програма е приета на заседание на ФС на ФСлФ с протокол номер 5 / 12.05.2026 г.